

REKABET KURUMU

REKABET KURULU KARAR TUTANAĞI

Dosya No. :D1/2/M.Ö.-98/8

Karar No. :70/533-87

Karar Tarihi :18.06.1998

Taraflar :Ege Eczacılar Vakfı

TEB 6.Bölge Samsun Eczacı Odası

İlaç ve Kimya Endüstrisi İşverenler
Sendikası (IEİS)

Bildirimde Bulunan : Ege Eczacılar Vakfı

TEB 6.Bölge Samsun Eczacı Odası

Dosya Konusu:İlaç ve Kimya Endüstrisi İşverenler Sendikası Yönetim Kurulu'nun 19.12.1997 tarih ve 102 sayılı Kararı'nın 4054 sayılı Kanun'u ihlal edip etmediği.

Kararı Veren Kurul Üyeleri: Prof.Dr.Aydın AYAYDIN (Başkan), Prof.Dr.Tamer MÜFTÜOĞLU (II.Başkan), Bahaddin ELÇİ, Mehmet Zeki UZUN, Salih Zeki BENGÜ, Aydın EMRE, Sadık KUTLU, İsmet CANTÜRK, Nejdet KARACEHENNEM, Mustafa PARLAK.

Toplantıya Katılmayanlar (mazeretli): Kemal EROL.

Raportörler: Murat ÖZEYRANOĞLU, Şahin YAVUZ, E. Cenk GÜLERGÜN.

Ege Eczacılar Vakfı Başkanı Eczacı Levent KAVACIK'ın 11.02.1998 ve Türk Eczacılar Birliği 6.Bölge Samsun Eczacı Odası Başkanı Eczacı Gönül BERKER'in 13.02.1998 tarihli şikayet başvurularında, İlaç ve Kimya Endüstrisi İşverenler Sendikası (IEİS) Yönetim Kurulu tarafından imza altına alınarak Ecza Depoları Derneği ve Tüm Eczacılar Üretim, Temin, Dağıtım

(İEİS) Yönetim Kurulu tarafından imza altına alınarak Ecza Depoları Derneği ve Tüm Eczacılar Üretim, Temin, Dağıtım Kooperatifleri Birliği (TEKB)'ne gönderilen ve 01.01.1998 tarihinde uygulanmaya konulan protokol ile;

-İlaç üreticisi firmaların satış vadelerinin kısıtlanarak tek tip hale getirildiği,

-İlaç sektöründe mal fazlası olarak bilinen uygulamaya ürün bazında %10 sınırı konulduğu,

-İlaç üreticisi firmalarca ilaç dağıtım kanallarına (ecza depolarına) yıl soonunda satış performansı bazında verilen ciro iskontosu (prim) ile birlikte toplam iskontonun (peşin iskontosu dahil) %10'u aşmamasının istediği,

-Öngörülen şartlara uygun çalışmayan ve firmaların mutabakatı dışında kampanyalar ve satış koşulları düzenleyen dağıtım kanalları ile (ecza depoları ile) çalışması koşulu getirildiği

öne sürülerek, sözkonusu Protokolün 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4'üncü maddesi kapsamında rekabeti engelleyici, bozucu yada sınırlayıcı nitelikte bir teşebbüs birliği kararı olduğu hususlarına yer verilmesi üzerine düzenlenen 30.03.1998 tarih ve D1/1/M.Ö.-98/5 sayılı İlk İnceleme Raporu'nda özetle; ilgili ürün piyasası olan ilaç sektörünün yaşamsal öneme sahip olması ve rekabet kurallarına aykırı hükümler içeriği anlaşılan sözkonusu protokolün uygulama sonuçlarının tespit edilerek değerlendirilmesinin, ancak ilgili piyasaya yönelik yapılacak bir inceleme ile mümkün olabileceği ifade edilmiş ve sonuç olarak, Protokolün 4054 sayılı Kanun'a aykırı hükümler taşımı nedeniyle, önaraştırma açılmasına ihtiyaç duyulduğu belirtilmiştir. Raporda yer alan bu önerinin, Rekabet Kurulu'nun 01.04.1998 tarih ve 60 sayılı toplantısında 6'inci sıra no'lu gündem maddesi ile görüşülerek 449-67 sayılı Kurul kararı ile 4054 sayılı Kanun'un 40/1'inci maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olup olmadığından tespiti için önaraştırma yapılması karar verilmesi üzerine, aynı Kanun'un 40/3'üncü maddesi uyarınca, Raportörler Murat ÖZEYRANOĞLU, Şahin YAVUZ ve E.Cenk GÜLERGÜN tarafından yapılan önaraştırma sonucunda düzenlenen 08.06.1998 tarih ve D1/2/M.Ö.-98/8 sayılı Önaraştırma Raporu'nu da içeren 15.06.1998 tarih ve REK.0.05.00.00-39 sayılı Başkanlık önergesi gündemin ilk sırasında ele alınmıştır.

Önaraştırma Raporu'nda yer verilen açıklamalar ve değerlendirmeler ışığında yapılan görüşmeler sonucunda;

1-a) İlaç ve Kimya İşverenleri Sendikası (İEİS) Yönetim Kurulu'nun 19.12.1997 tarihinde almış olduğu teşebbüs birliğinin kararının ve aynı ilgili ürün pazarında İEİS, Türkiye İlaç Sanayi Derneği (TİSD) ve Yerli İlaç Sanayicileri Derneği (YİSD) tarafından imza altına alınan teşebbüs birlikleri kararının (protokol), 4054 sayılı yasanın 4'üncü maddesinde yer alan "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma yada kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüslər arası anlaşmalar, uyumlu eylemlər ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri, hukuka aykırı ve yasaktır." Hükmüne aykırılık teşkil ettiği ve ayrıca, birlikte hakim durumda bulunan İEİS, TİSD ve YİSD teşebbüs birliklerinin, söz konusu kararı uygulamaları, aynı zamanda bu hakim durumlari kötüye kullandıkları, dolayısıyla aynı yasanın 6'ncı maddesinde yer alan hükmü ihlal ettilerini anlaşıldığından; **İEİS, TİSD ve YİSD** teşebbüs birlikleri hakkında, 4054 sayılı yasanın 41'inci maddesi uyarınca **SORUŞTURMA** açılmasına;

b) Soruşturmanın, İkinci Başkan Prof.Dr. Tamer MÜFTÜOĞLU başkanlığında ve yeterli sayıda Uzman/Uzman Yardımcısı eli ile yürütülmesine;

c) İlgili tarafın savunmasının istenmesine; bu soruşturma ile ilgili işlemler sırasında, 4054 sayılı yasanın 14, 15, 16 ve 17'inci maddeleri ve ilgili diğer maddeleri göz önünde bulundurulmasına ve bu maddeler ile ilgili olarak Başkanlığı ve Soruşturma Heyetine yetki verilmesine,

OYBİRLİĞİ ile;

2-a) İEİS Yönetim Kurulu tarafından 19 Aralık 1997 tarihinde alınan kararın, 4054 sayılı Kanun'un 10 uncu maddesinin 1 ncı fıkrasında yer alan "4 üncü madde kapsamına giren anlaşma, uyumlu eylem ve kararlar alındıkları tarihten itibaren bir ay içinde Kurula bildirilir..." hükmü gereğince, anılan Kararın söz konusu maddede öngörülen süre içinde bildirilmemesinden dolayı, aynı Kanun'un "İdari Para Cezaları"nı düzenleyen Üçüncü Bölümünün "İdari Para Cezaları" başlıklı 16 ncı maddesinde "Kurul...4 üncü madde kapsamına giren anlaşma, uyumlu eylem ve kararların süresi içinde bildirilmemesi halinde üç milyar yüz milyon lira (1998/1 sayılı Tebliğ ile değişik), ...Para cezası verir." hükmü gereğince teşebbüs birliği niteliğindeki İlaç ve Kimya Endüstrisi İşverenler Sendikası'na (Talatpaşa Cad. No:98/B 80640 Gültepe/İSTANBUL) 3,100,000,000 TL idari para cezası verilmesine OYÇOKLUĞU ile;

b)Aynı maddenin üçüncü fıkrasında yer alan "Tüzelkişiliği olan teşebbüs ve teşebbüs birliklerinin birinci fıkrada belirtilen para cezalarına çarptırılmaları halinde, bu tüzel kişiliğin yönetim organlarında görev alan gerçek kişilere de şahsen verilen cezanın yüzde onuna kadar ayrıca para cezası uygulanır." hükmü dolayısıyla, söz konusu 102 sayılı Kararın alındığı tarihte, İEİS Yönetim Kurulu'nda görev alan;

- Kaya Turgut (Yönetim Kurulu Başkanı),
Fako İlaçları A.Ş., Büyükdere Cad. No:205
Levent/İSTANBUL
- Bülent Eczacıbaşı (Yönetim Kurulu Başkan Vekili),
Eczacıbaşı İlaç San. ve Tic. A.Ş., Büyükdere Cad.
No:185 Levent/İSTANBUL
- Türksel Ataöv (Üye),
Hoechst Marion Roussel San. ve Tic. A.Ş., Davutpaşa
Cad. No:145 Topkapı/İSTANBUL
- Erman Atasoy (Üye),
Novartis Ürünleri A.Ş., Büyükdere Cad. No:215
4.Levent/İSTANBUL
- Murat Barlas (Üye),
Liba Laboratuvarları A.Ş., Otağ Tepe Cad. 5 Kavacık
Anadoluhisarı/İSTANBUL
- Nezih Barut (Üye),
Abdi İbrahim İlaç San. ve Tic. A.Ş., Kore Şehitleri Cad.
19 Zincirlikuyu/İSTANBUL
- Muhtar Tanrıöver (Üye),
GlaxoWellcome İlaçları San. A.Ş., Yıldız Posta Cad.
No:52 K.8 Esentepe/İSTANBUL
- Faruk Yöneyman (Üye),
Roche Müstahzarları San. A.Ş., Büyükdere Cad.
No:181 Levent/İSTANBUL
- Faik Somer (Üye),
Merck Sharp&Dohme İlaçları Ltd. Şti., Gazeteciler
Mah. Yazarlar Sok. No:30 80300 Esentepe/İSTANBUL

(70/533-87)

adlı sahislara, yukarıdaki ceza miktarının (3,100,000,000 TL) yüzde onu olan miktarda herbirine ayrı ayrı (310.000.000.- TL.) para cezası verilmesine OYÇOKLUĞU ile

karar verilmiştir.

Başkan

Prof.Dr.Aydın AYAYDIN

Sonstora sonmindr ceza
verilebilir.

Bahaddin ELÇİ

(2-a,b md.'ne karşı oy) (2-b md.'ne karşı oy)

II.Başkan

Prof.Dr.Tamer MÜFTÜOĞLU
(2-b md.'ne karşı oy)

Salih Zeki BENGÜ

+ Aydin EMRE

(2-b md.'ne karşı oy)

Sadık KUTLU

(mazeretli)
Kemal EROL

İsmet CANTÜRK

Nejdet KARACEHENNEM
(2-a md.'ne karşı oy)

Mustafa PARLAK
(2-a,b md.'ne karşı oy)

**REKABET KURULU BAŞKANLIĞI'NA
(MUHALEFET ŞERHİ)**

Dosya münderecatına göre, İlaç ve Kimya Endüstrisi İşverenler Sendikasına 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi gereğince asgari had olan 3.100.000.000 TL. idari para cezası verilmiş olup,

İlaç ve Kimya Endüstrisi İşverenler Sendikası Yönetim Kurulu'nda görev alan Kaya TURGUT, Bülent ECZACIBAŞI, Türksel ATAÖV, Erman ATASOY, Murat BARLAS, Nezih BARUT, Muhtar TANRIOVER, Faruk YÖNEYMAN, Faik SOMER adlı şahıslara da ayrı ayrı yukarıdaki ceza miktarının asgari haddi olarak %1'e tekabül eden 31.000.000 TL. ceza verilmesi gerekeceği kanaatini taşıdığımdan Kurul kararına iştirakim mümkün olamamıştır. 18.06.1998

Saygılarımla,

Mehmet Zeki UZUN
Kurul Üyesi

REKABET KURULU BAŞKANLIĞI'NA
KARŞI OY GEREKÇESİ

(Kurul'un 18.06.1998 tarih, 70/533-87 sayılı kararının 2-b maddesi ile ilgili)

İlaç ve Kimya Endüstrisi İşverenler Sendikası (İEİS) Yönetim Kurulu'nun 19.12.1997 tarih ve 102 sayılı kararının 4054 sayılı Kanunu ihlal edip etmediğinin incelendiği ve tartışıldığı Önaraştırma Raporu'nun görüşüldüğü Rekabet Kurulu'nun 18.06.1998 tarih, 70/533-87 sayılı kararın 2-b maddesinde;

İEİS Yönetim Kurulu Üyesi olan dokuz şahsin isim ve adresleri belirtilerek bu şahıslara 4054 yasanın 16.maddesi gereği olarak, sendika hükmü şahsiyetine uygulanan (3.100.000.000.- TL.) cezanın yüzde onu olan miktarda herbirine (310.000.000.- TL.) para cezası verilmesine oyçokluğu ile karar verildiği ifadesi yer almıştır.

4054 16.maddesinin ilgili bendinde "Tüzelkişiliği olan teşebbüs ve teşebbüs birliklerinin birinci fıkra da belitilen para cezalarına çarptırılmaları halinde, bu tüzelkişiliğin yönetim organlarında görev alan gerçek kişilere de şahsen verilen cezanın yüzde onuna kadar ayrıca para cezası uygulanır. Kurul, para cezasına karar verirken, kastın varlığı, kusurun ağırlığı, ceza uygulanan teşebbüsün veya teşebbüslerin pazar içindeki gücü ve muhtemel zararın ağırlığı gibi unsurları dikkate alır." denilmektedir.

Şahıslara uygulanan bahis konusu cezalar, aynı maddenin diğer fıkra ve bentlerinde belirtilen idari para cezaları gibi maktu (kesin, belirli) olmayıp takdire dayalı cezalardır. Metinde takdirin nasıl uygulanacağı da ayrıca belirtilmiştir. Takdire dayalı cezanın uygulanabilmesi için şahısların durum ve pozisyonları hakkında yeterli bilgi ve bulgu, Önaraştırma Raporu'nda görülmemektedir.

Bu durum karşısında, İEİS Yönetim Kurulu üyelerine ayrı ayrı isnat edilen suç belirtilerek savunmaları istenilmeliydi. Bu lazimeye

riayet edilmediğine göre uygulanan cezanın, en üst sınır (yüzde on) değil en alt sınır olması gerektiği düşünce ve kanaatinde olduğumu bu nedenlerle ilgili Kurul Kararı'nın 2-b maddesine karşı oy kullandığımı saygı ile arz ederim.

01.07.1998

Aydın EMRE
Kurul Üyesi

MUHALEFET ŞERHİ

REKABET KURULU BAŞKANLIĞI'NA

Rekabet Kurulu'nun 18.06.1998 tarih, 70/533-87 sayılı kararının 2-a maddesine aşağıda belirttiğim nedenlerle karşı oy kullanılmıştır.

1-Kurul, önaraştırma safhası sonunda, iddiaları önemli bulunduğu takdirde, soruşturma açılmasına karar vermektedir. Soruşturma açılmasına dair karar, ara karar niteliğindedir. Soruşturma aşamasında soruşturma heyeti iki önemli noktayı irdeleyecekdir. Birincisi, eylemin 4'üncü madde kapsamına girip girmediği, ikincisi ise eylemin neticeleri yani örneğin eylem 4'üncü madde kapsamına girmekte ise muafiyet verilip verilmeyeceği veya eski hale getirilip getirilmeyeceği araştırılacaktır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 16'ncı maddesinin (c) paragrafında; ".....4'üncü madde kapsamına giren anlaşma, uyumlu eylem ve kararların süresi içinde bildirilmemesi halinde..... milyon lira para cezası verilmesi" öngörülmüştür.

Bu maddeye göre ceza verilebilmesi için; anlaşma, uyumlu eylem ve kararın 4'üncü madde kapsamına girmesi, yani doğrudan ve dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacı taşımıası veya bu etkiyi doğurması veya doğurabilecek nitelikte olması gerekmektedir.

Eylemin bu nitelikte olup olmadığı, soruşturma aşamasını müteakip karar safhasında belli olacaktır. Kurul, soruşturma raporuna istinaden eylemin 4'üncü madde kapsamında "hukuka aykırı ve yasak" olup olmadığına karar verecektir. Bu kararın alınması üzere, 6'ncı maddenin (c) paragrafindaki koşul gerçekleşmiş olacaktır.

Bu nedenle, 16'ncı maddenin örneğin (a) ve (b) paragraflarına göre herhangi bir aşamada ceza verilebileceği tabi olmakla beraber, (c) paragrafına göre soruşturmanın sonunda ceza verilmesi yoluna gidilmesinin uygun olacağını düşünmekteyim.

2-Bilindiği üzere önaraştırmayı takiben soruşturma ve soruşturmayı takiben de karar safhası işlemektedir. Kurulumuzun, eylemin 4'üncü madde kapsamına girip girmedidine dair kararını, önaraştırma sonunda alabileceğini kabul edersek (Kurulumuz bu

Dilekçeliyim

kararıyla bu şekilde hareket etmiştir.) karar safhasını öne çekmekle, karar alınabilmesi için gerekli keyfiyetler de öne çekilmiş olacaktır. Bu takdirde, 44'üncü maddenin son fıkrası uyarınca savunma alınması gerekirdi. Çünkü Kurul'un tarafları bilgilendirmediği ve savunma hakkı vermediği konuları kararlarına dayanak yapması mümkün bulunmamaktadır.

3-Kurulumuz 16'ncı maddenin (c) paragrafi uyarınca ceza vermekle, iddia konularının 4'üncü madde kapsamına girdiğini kabul etmiş olmaktadır. Bu takdirde soruşturma açılması kararı, eylemin neticelerini irdelemeye, yani örneğin muafiyet verilip verilmeyeceğini araştırmaya yöneliktir.

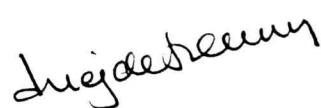
Sonuç olarak;

a)Soruşturmanın eylemin 4'üncü madde kapsamında olup olmadığı ve bu kapsamda ise muafiyet verilip verilmeyeceği hususunda yapılması,

b)Geciktirilmesinde bir sakınca olmadığından, 4'üncü madde kapsamına ilişkin kararın hemen alınmasında bir zorunluluk olmaması nedeniyle, soruşturma sonunda alınmasının uygun olacağı,

c)Karardan önce savunma hakkı tanınması gereği, görüşünde olduğumdan; süresinde bildirimde bulunulmamasına ilişkin olarak İEİS ve İEİS Yönetim Kurulu üyelerine, bu aşamada, para cezası verilmesi hususundaki çoğuluk kararına katılmam mümkün olamamıştır. 18.06.1998

Saygılarımla

Nejdet KARACEHENNEM
Kurul Üyesi